

Kön och konståkning

En studie av språket i SVT:s rapportering

Emilia Kettunen

Kandidatavhandling

Nordiska språk

Institutionen för språk- och översättningsvetenskap

Humanistiska fakulteten

Åbo universitet

April 2024

Turun yliopiston laatu järjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu

Turnitin OriginalityCheck –järjestelmällä

Kandidaatintutkielma

Oppiaine: Pohjoismaiset kielet

Etunimi Sukunimi: Emilia Kettunen

Tutkielman nimi: Kön och konståkning. En studie av språket i SVT:s rapportering

Sivumäärä: 26 sivua, 1 liitesivu

Tämä kandidaatintutkielmani keskittyy mies- ja naistaitoluistelijoiden erilaiseen esittämiseen mediassa. Eri sukupuolta edustavien urheilijoiden menestyksestä raportointi eroaa merkittävästi, mikä tekee aiheesta kiinnostavan tutkimusaiheen. Tutkielmani tarkoituksena on selvittää, kuinka eri tavoilla mies- ja naistaitoluisteliijoista raportoidaan ruotsinkielisissä uutisartikkeleissa. Tutkimukseni keskittyy kielellisiin ilmauksiin, kuviin, otsikoihin ja lukijan näkökulmaan.

Tutkimusaineistoni koostuu neljästä Sverige Televisionin (SVT) sivustolla julkaistusta artikkelista, joissa raportoidaan ruotsalaisten yksinluistelijoiden Josefin Taljegårdin ja Andreas Nordebäckin kilpailusuorituksista vuoden 2023 Euroopan mestaruuskilpailuissa. Artikkeleissa raportoidaan molempien lyhyt- ja vapaaohjelmasta. Valitsin aineistot vertailukyvyin vuoksi. Yhtenäisyyksiä artikkeleissa oli vuosi, Euroopan mestaruuskilpailut ja lyhyt- sekä vapaaohjelma. Analysoin tutkimusaineistoani kvalitatiivisesti ja vertailin artikkeleita keskittyen erityisesti kielellisiin piirteisiin, otsikoihin ja kuviin.

Ennen aineiston analysointia tarkastelin tutkimuksessa eroavaisuuksia mies- ja naisurheilijoiden raportoinnissa ja eroja kielellisissä ilmaisussa. Tutkimuksessa perehdyin myös siihen, kuinka tekstiä analysoidaan, taitoluisteluun urheilulajina, mediaan ja materiaaliin, jota käytin tutkimuksessa. Tutkimukseni tulokset paljastavat selviä eroja siinä, miten Nordebäck ja Taljegård esitellään mediassa.

Miesluistelijan, Andreas Nordebäckin, esittely on yleensä myönteisempää ja ylistävämpää. Nordebäck sai monipuolisempaa kielenkäyttöä kuvailuissaan, ja kuvailevia adjektiivejä käytettiin enemmän. Artikkelit Nordebäckin kilpailusuorituksesta olivat vaikutelmaltaan positiivisempia, ja lukijalle tahdottiin korostaa Nordebäckin kilpailumenestystä. Josefin Taljegårdin esittelyssä keskityttiin enemmän haasteisiin, ja kirjoittaja käytti enemmän negatiivisia sävyjä artikkeleissaan. Taljegårdin artikkeleissa keskityttiin enemmän ohjelmien tekniseen puhtauteen ja epäonnistumisiin. Eroavaisuuksia raportoinnissa löytyi paljon kuvailun merkeissä. Lukijalle luotiin kielen avulla erilainen mielikuva kilpailusuorituksesta. Otsikot ja kuvat erosivat paljon siinä, kuinka mies- ja naistaitoluisteliijoita kuvataan artikkeleissa. Artikkelien kielellisessä ilmaisussa oli myös eroavaisuuksia mies- ja naistaitoluistelijan välillä.

Tämä tutkimus tarjoaa arvokasta tietoa siitä, miten media käsittelee eri sukupuolia taitoluistelussa, ja tuo esiin mahdollisia sukupuolistereotyyppioita ja -eroja mediassa. Tavoitteenani on lisätä tietoisuutta sukupuolen merkityksestä urheilijoiden mediakuvassa ja edistää tasapuolisempaa ja oikeudenmukaisempaa urheilijoiden esittelyä mediassa.

Avainsanat: ruotsin kieli, sukupuoli, taitoluistelu, mediat

Innehållsförteckning

Suomenkielinen tiivistelmä

1	Inledning	4
1.1	Syfte	4
1.2	Material och metod	5
1.3	Disposition	5
2	Teoretiska utgångspunkter	6
2.1	Manligt och kvinnligt i språk	6
2.2	Att analysera stil i texter	8
2.3	Konståkning som idrottsgren	8
2.4	Manligt och kvinnligt perspektiv inom konståkning	9
2.5	Medier	10
2.6	Sverige Television (SVT)	11
2.7	Josefin Taljegård och Andreas Nordebäck	12
3	Analys	13
3.1	Artikel 1 "Lyckad EM-debut för Andreas Nordebäck"	13
3.2	Artikel 2 " Succédebut för Andreas Nordebäck- tog topp tio-placering' Mycket stolt"	15
3.3	Artikel 3 "Josefin Taljegård kvalificerade sig till det fria programmet"	17
3.4	Artikel 4 "Dubbla fall från Josefin Taljegård i EM-finalen"	18
3.5	Skillnader i SVT:s rapportering om Andreas Nordebäck och Josefin Taljegård	20
4	Sammanfattning och diskussion	23
	Litteratur	24
	Bilagor	26
	Bilaga 1	26
	Bilaga 2	26

1 Inledning

Konståkning är en elegant och tekniskt krävande sport som länge har fascinerat publiken men även lockat uppmärksamheten hos många medier och journalister. Språket som används i tidningsartiklar om konståkning spelar en avgörande roll för hur sporten uppfattas av allmänhet. Därför är det viktigt att fördjupa förståelsen för mediernas rapportering av konståkning och undersöka hur medierna formar och förmedlar bilden av denna fascinerande sport.

Jag kommer att analysera språket i ett antal tidningsartiklar om manliga och kvinnliga konståkare. Fokus ligger på att identifiera skillnader i beskrivningen av de två könen ur språklig synpunkt och hur språket kan påverka allmänhetens uppfattning om sporten. Min kandidatuppsats strävar efter att kasta ljus över interaktionen mellan konståkning och kön i mediapresentation. Därigenom bidrar min studie till en fördjupad förståelse av hur språket formar vår uppfattning av denna idrottsgren.

1.1 Syfte

Syftet med min kandidatuppsats är att undersöka hur tidningsartiklar använder språket när de skriver om manliga och kvinnliga konståkare. Jag har valt att fokusera på en kvinnlig (Josefin Taljegård) och en manlig (Andreas Nordebäck) åkare som jag analyserar i ett medium (SVT). Jag kommer att fokusera på tre huvudsakliga forskningsfrågor:

- Hur rapporterar SVT om Andreas Nordebäck?
- Hur rapporterar SVT om Josefin Taljegård?
- Vilka skillnader finns i artiklar mellan Andreas Nordebäck och Josefin Taljegård?

För att uppnå detta syfte kommer jag att undersöka hur SVT skriver om Andreas Nordebäck och Josefin Taljegård. Ytterligare försöker jag identifiera eventuella skillnader i beskrivningar av manliga och kvinnliga konståkare. I analysen kommer jag att fokusera på språkbruk i tidningsartiklar. Jag kommer också att analysera bilder och rubriker som stöd. Intryck och ton är två viktiga begrepp inom journalistik och medieanalys och de spelar en avgörande roll i att forma och förmedla känslor och budskap till läsaren. Genom att analysera intryck och ton kommer jag att belysa hur de kan förändra den övergripande uppfattningen av en artikel. Målet är att erbjuda bredare insikter om hur kvinnliga och manliga konståkare presenteras i medierna och hur könsspecifika skillnader kan forma uppfattningar om sporten.

1.2 Material och metod

I min undersökning fokuserar jag på artiklar om Josefin Taljegård och Andreas Nordebäck för att belysa det manliga och kvinnliga perspektivet inom konståkning. Andreas Nordebäck är 19 år gammal och Josefin Taljegård är 28 år gammal. Båda tävlar i singelåkning. Valet av dessa två konståkare motiveras av den stora ålderskillnaden, vilket möjliggör en undersökning av hur medierna skriver om konståkare med varierande ålder och erfarenheter. En annan motivering av dessa konståkare är publikens intresse. Nordebäcks och Taljegårds olika erfarenheter, tävlingsnivåer, kön och ålder kan påverka hur medierna beskriver om deras presentationer, utmaningar och framgångar.

Denna undersökning är avgränsad till enbart SVT:s (Sverige Television AB) rapportering om svensk konståkning, med en specifik fokus på de två framstående konståkarna. Genom att begränsa studien till SVT:s artiklar och Taljegård och Nordebäck kommer undersökningen att bidra till en mer nyanserad förståelse av hur en specifik nyhetskälla rapporterar och beskriver dessa konståkare. Det är denna rika mångfald av material som motiverar mitt val av SVT som huvudkälla.

I samlingen av data fäster jag uppmärksamhet särskilt på ordval och frasen, intryck och ton samt rubriker och bilder. Jag använder kvalitativ metod i analysen när jag jämför dessa egenskaper i de undersökta tidningsartiklarna. Min hypotes är att kvinnor och män beskrivs annorlunda inom SVT:s artiklar om konståkning.

1.3 Disposition

I följande kapitel 2 kommer jag att presentera viktiga teoretiska utgångspunkter till min kandidatuppsats. I kapitel 3 analyserar jag språkbruket i de valda tidningsartiklarna och jämför skillnader mellan manliga och kvinnliga konståkare. I kapitel 4 sammanfattar jag de viktigaste resultaten och diskuterar de slutsatser som dragits i denna kandidatuppsats.

2 Teoretiska utgångspunkter

I denna teoridel diskuterar jag först skillnader i språket om manliga och kvinnliga idrottare i 2.1. Sedan presenterar jag viktiga begrepp inom stilanalys i 2.2. I 2.3 presenterar jag konståkning som en idrottsgren och i 2.4 tar jag upp vilka skillnader det finns mellan manliga och kvinnliga åkare inom konståkning. Slutligen går jag in på medier och presenterar SVT samt konståkarna Josefin Taljegård och Andreas Nordebäck.

2.1 Manligt och kvinnligt i språk

Vid analys av språk och kön i tidningsartiklar framträder tydliga skillnader mellan manliga och kvinnliga idrottare. Genuslingvistik är ett vetenskapsområde som studerar hur kön och könsskillnader presenteras genom språket och undersöker hur språkbruk och språkstrukturer kan påverka och återspegla sociala konstruktioner av kön. Sociala konstruktioner av kön utgår från tanken att kön är något som formas och upprätthålls av samhället, kulturen och sociala normer, snarare än att tolka det som något biologiskt givet eller objektivt. Det innebär att frågan om vad som är manligt och kvinnligt. Genus är ett begrepp som återspeglar samhällets normer och förväntningar kring manliga och kvinnliga roller och beteenden (Hellborg 2010:9). Stereotyper finns inte bara om hur män och kvinnor bör vara och bete sig, utan även om hur de olika könen bör tala och uttrycka sig (Lund 2017:8). Denna uppdelning mellan manligt och kvinnligt genomsyrar alla idrottsgrenar.

I idrottsjournalistiken har den traditionella uppdelningen mellan män och kvinnor varit påtaglig. Även om kvinnor gradvis har intagit en starkare position inom det journalistiska fältet under 1900-talet, har det fortfarande varit männen som dominerat idrottsjournalistiken (Djerf-Pierre 2003:47). Tidigare var områden som idrottsjournalistik, näringslivsbevakning, kriminaljournalistik och opinionsjournalistik dominerade av män. Däremot var sociala frågor, konsument- och familjejournalistik dominerade av kvinnor (Djerf-Pierre 2003:42). Nyhetsrapportering har utvecklats avsevärt sedan 1900-talet i och med att nyhetsrapporter tidigare var mer inriktade på manliga sporter och män. I dag får kvinnliga sporter däremot mer utrymme i nyhetsmedierna. (Fuller 2006:171.).

Skillnaderna i hur manliga och kvinnliga idrottjournalister skriver om olika idrottare är tydliga. Inte bara rapporteras kvinnliga idrottare mindre frekvent, utan de beskrivs enligt Niklasson (2011:11) även på ett annorlunda sätt språkligt. Journalister använder medvetet eller omedvetet olika språkliga strategier för att särskilja och ibland marginalisera kvinnliga idrottare i jämförelse med sina manliga motpartner (Niklasson *ibid.*). Resultaten från en studie av Berg (2022:8) visade att kvinnliga journalister tenderade att skriva om och framställa kvinnor i nyhetsrapporteringen, medan manliga

journalister var mer benägna att inkludera män i sina artiklar. Det finns skillnader i vilka typer av adjektiv och substantiv manliga och kvinnliga journalister använder. Kvinnor använder oftare positiva och uppskattande adjektiv som till exempel "förtjusande, elegant, vacker, spektakulär, gullig", medan män tenderar att använda mer neutrala adjektiv som "bra, snygg, cool, härlig" (Lund 2017: 15–19). Enligt Lund (2017:27–28) kan vi säga att kvinnliga journalister tenderar att använda mer känsloladdade adjektiv och substantiv än män, och har därmed ett mer känsloladdat språk.

I konståkning finns det också skillnader vad gäller manliga konståkare enligt Hellborg (2010) och manliga konståkare har fokus på teknikens renhet och skicklighet. Oftast använder kommentatorer positivt laddade termer som "bra teknik" och "tekniskt rena element" för att beskriva mäns åkning. Men när det gäller kvinnor riktar kommentatorer uppmärksamheten mot andra aspekter i åkningen. Kvinnorna har oftast vackra tävlingsdräkter, bra längd och höjd på hopp och beskrivs som vackra. Denna markerar en djupare könsrollsstereotyp där kvinnors presentationer ofta kommenteras med fokus på utseende. En studie av Choi (2000) belyser hur kvinnliga idrottare ofta porträtteras i medierna med fokus på deras utseende, inte bara deras prestationer. Kvinnliga idrottare får kommentarer vilken inkluderar både deras utseende och deras familjesituation. Dessa kommentarer blir enligt Hellborg (2010) pågående normer och förväntningar som omger könsroller inom idrotten. Denna språkliga skillnad kan påverka hur idrottarna uppfattas och bemöts i medierna och i samhället. De maktstrukturer som råder inom idrotten blir enligt Lagus & Eriksson (2020:3) tydliga när man tänker på det strikta sättet som idrotten är uppdelad efter kön och det faktumet att de flesta högre positioner inom idrottsvärlden domineras av män.

En utmaning inom idrottsjournalistik är konsten att formulera rubriker. Dessa kan ibland bli långa och tråkiga, och även inom idrottsjournalistik måste man ofta nöja sig med klichéer (Pyykkönen 1996:26). Samma sak händer med nyhetsrapporter. Oftast handlar rubriker om att locka upp läsarens uppmärksamhet, men själva texten handlar om något annat. Bilder och rubriker har många olika funktioner, till exempel att visuellt förstärka budskapet, underlätta förståelsen eller locka uppmärksamheten. Bilderna av kvinnliga konståkare tycks vara inriktade på att visa mer hud jämfört med deras manliga motpartner. Enligt Hellborg (2010) är det inte viktigt vad åkaren gör med sin överkropp för att framställa stryka hos män, eftersom styrkan i konståkning ligger i benen. Hon påpekar också att män sällan visas i närbild från midjan och uppåt, medan detta är vanligare hos kvinnor. Det skapar en bild av att kvinnlig konståkning fokuserar på överkroppen, händerna och ansiktet.

Sammanfattningsvis belyser analysen av språk och kön i tidningsartiklar tydliga skillnader i hur manliga och kvinnliga idrottare presenteras. Genom genuslingvistiska perspektiv framkommer hur

språkbruket inte bara återspeglar utan även förstärker samhällets könsnormer, vilket genomsyrar idrottjournalistiken och medierna som helhet.

2.2 Att analysera stil i texter

I vår dagliga kommunikation stöter vi konstant på ordet "stil" i olika sammanhang, till exempel i fråga om språk, kläder, filmer, beteende, musik och inredning (Lagerholm 2008:9). Inom språkvetenskap talar man om stilistik som fokuserar på studiet av stil och dess användning i kommunikation. På språklig nivå handlar stilistik om att analysera skillnader och tendenser på ljud-, form-, ord-, syntax-, menings- och styckenivå (Buskas 2009:9). Stilanalys innebär att noggrant undersöka och bryta ner olika komponenter i stil för att förstå deras samlade påverkan (Lagerholm 2008:8–10). Analysen handlar om att studera olika stilfigurer som är språkliga enheter eller tekniker som används för att skapa effekt och betoning, och är särskilt vanliga inom lyrik och icke-litterära texter som reklam och idrottstexter (Buskas 2009:10). Stilanalys är en process som belyser hur och varför en text påverkar läsaren på ett specifikt sätt (Buskas 2009:4).

I stilanalys talar man även om stildrag och då avser man variation från formell, livlig och dramatisk till objektiv eller berättande och är egenskaper som en text kan ha (Lagerholm 2008:34). Det är viktigt att förstå att det inte finns något stilistiskt neutralt språk utan varje uttryck har en stil, och varje stil går att beskriva mer eller mindre utförligt (Lagerholm 2008:10). Som Cassirer (1979:31) konstaterar, inkluderar faktorer som påverkar stilen avsändaren, mottagaren, situationen, mediet, ämnet och syftet. Stilistiken kan grupperas efter målsättning vilka är inklusive normativ, distinktiv, argumentativ och deskriptiv (Cassirer 1979:29).

Stilanalys innebär att undersöka olika komponenter i texter. Det är viktigt att undersöka innehållet, huvudidéer och argument samt att identifiera textens syfte och målgrupp. Skribentens ordval, ton och stil, samt eventuella retoriska figurer som används för att förstärka budskapet, är centrala delar av en stilistisk analys. Genom att inkludera konkreta exempel och illustrationer blir det möjligt att förtydliga och fördjupa förståelsen av stilistiska fenomen.

2.3 Konståkning som idrottsgren

Konståkning är en idrottsgren där man åker på en isbana med konståkningsskridskor och framför olika program till musikens rytm. Konståkning strävar efter en presentation som är både tekniskt krävande och konstnärlig, där olika element som hopp, piruetter och steg kombineras till en helhet. Det finns fyra olika tävlingsformer inom konståkning, dvs. singelåkning, paråkning, isdans och synkroniserad

konståkning. I min kandidatuppsats ligger fokus på singelåkning och därför diskuterar jag mest den grenen inom konståkning.

Konståkning har ökat mycket i popularitet under åren. Populariteten växte under 1800-talet i Europa och Nordamerika när betalda skridskobanor och skridskoklubbar etablerades i städerna och ishallar kunde öppnas tack vare utvecklad kylteknik. De första europeiska mästerskapen i singelåkning var bara för herrar och hölls i 1891 och snabbt efter år 1892 grundades Internationella skridskounionen (ISU). Efter det kom tävlingsregler för konståkning som förblev i kraft fram till 1960-talet. I början tävlade endast män om mästerskapet. Vid den tiden fanns det ingen särskild tävlingsklass för kvinnor. I stället fick kvinnliga deltagare tävla i samma klass som män i så kallad "herrklass". Kvinnor fick sina egna tävlingar 1906. (ISU.)

I Finland är Suomen taitoluisteliitto (STLL) centralorganisationen för konståkningssporten. Singelåkning är en konståkningsgren som satsar på tävlingsverksamhet och som inleds med regelbunden träning vid mycket ung ålder, ofta omkring fem års ålder (STLL). Enligt STLL utvecklas hopp, piruetter, steg och andra skridskofärdigheter endast genom disciplinerad träning som omfattar en mångfald av element och aktiviteter som är utformade för att utveckla åkarens färdigheter. Träningen fokuserar på skridskoåkning som utgör kärnan i konståkning. Utöver is inkluderas övningar i andra träningsformer i veckoprogrammet, såsom balett, rörlighetsträning och konditionsträning (STLL).

Singelåkning består av kortprogram och friprogram, där poäng samlas genom olika tekniskt krävande element. Ett kortprogram är cirka 2,50 minuter, medan ett friprogram är cirka 4 minuter. I singelåkning ingår olika sex olika typer av hopp som alla kräver specifik teknik och rotation i luften, t.ex. enkel-, dubbel-, trippel- eller kvadrupelhopp. Dessutom ingår stegsekvenser och piruetter i olika kombinationer. Varje element bedöms utifrån olika kriterier, inklusive svårighetsgrad, teknisk precision, konstnärligt innehåll, struktur och helhetsintryck. Domare baserar sina poäng på dessa kriterier för att rangordna åkarna i tävlingen, enligt ISU (2023–2024). Konståkning har genomgått många förändringar genom åren, som tävlingsserier, dräkter, musik, elementtester och tävlingsregler. Slutligen är det värt att notera att konståkningens utveckling har gjort den till en fascinerande idrott, där teknik och konstnärlighet förenas.

2.4 Manligt och kvinnligt perspektiv inom konståkning

I konståkning finns en tydlig dynamik mellan manligt och kvinnligt och den kan ses som en sammansmältning av manliga och kvinnliga egenskaper. Konståkning kräver atletiska åkare med egenskaper som snabbhet, styrka och spänst, samtidigt som de möter konstnärliga krav såsom känsla

och smidighet. (Hellborg 2010:5.). Många sporter som nu domineras av kvinnor hade ursprungligen en koppling till män och maskulinitet (Hellborg 2010:16). Konståkning är ett bra exempel på en sport där kvinnor dominerar och som ursprungligen var inriktad till män.

Som sagt tidigare hade bara män möjligheten att tävla i konståkning förr. Sedan intresserade kvinnor sig för sporten och först tävlade män och kvinnor mot varandra. År 1906 fick kvinnor en egen tävlingsserie men ändå ansågs konståkning som en manlig aktivitet. (Hellborg 2010:16). ISU (International Skating Union) har infört olika regler för kvinnor och män. Det finns olika tekniska element som är obligatoriska för kvinnor. Män har även längre friprogram än kvinnor, som är klart fysiskt tyngre att åka rent. Även om kvinnor och män tränar ihop finns det uppfattningar om vad som är passande till kvinnor och opassande till män. Både kvinnor och män tränar även vighet, men män visar inte upp det så mycket i sina program (Hellborg 2010:20). Mäns och kvinnors tävlingskläder skiljer sig åt, likaså finns det skillnader i sättet att presentera programmet och musikval. Under 2000-talet antog ISU en reform som inte längre krävde att kvinnliga konståkare skulle bara bära kjolar (Viitanen 2021). Kravet på kjolar hade enligt Viitanen (2021) varit en långvarig kontrovers för kvinnliga idrottare inom sporten, och några modiga idrottare hade utmanat gränserna.

Från och med 2014 tillåts även sång i programmusik för konståkningstävlingar. När sjungen musik tillåts enligt ISU:s regler blev också herrarnas dräkter modernare. Innan dess använde åkarna mycket klassisk musik, ofta samma låtar (Viitanen 2021). Musiken spelar en betydande roll i gestaltningen av maskulinitet och femininitet. Enligt Hellborg (2010:8) tenderar både män och kvinnor som åker till mjukare klassisk musik att framställa sig själva på ett mer graciöst sätt. Kvinnliga åkare väljer vanligtvis mjukare musik, vilket kräver en mjukare åkning för att återspegla musiken på ett bra sätt, medan manliga åkare oftast föredrar starkare, mer maskulina musikstycken och presentationer.

2.5 Medier

Medier har en stor roll i vår vardag och spelar en betydande roll i hur vi uppfattar världen omkring oss. Medier rapporterar om olika sportevenemang men skapar också aktivt en bild av sporten samt formar förväntningar. Medierna har en betydande roll i formandet av våra värderingar och förståelse av verkligheten. Enligt Niklasson (2011:32) är det viktigt att medierna strävar efter jämställdhet mellan könen, både i sina redaktioner och i det material de producerar. Genom att ge mindre uppmärksamhet åt kvinnliga idrottare förmedlar medierna budskapet att manliga idrottare utgör normen medan kvinnliga idrottare ses som avvikande. Detta skapar en bild av vad som betraktas som normalt och avvikande, vilket i sin tur påverkar hur läsarna uppfattar könsroller och jämställdhet.

Idrottsjournalistikens påverkan på vår uppfattning om idrott är av avgörande betydelse när vi övergår till att undersöka skillnader i hur manliga och kvinnliga konståkare porträtteras. Idrottsjournalistik är en del av masskommunikation där syftet har varit att rapportera sportresultat och berätta om idrottare (Mäkelä & Pirttimäki 2010:9). Människor är intresserade av att läsa om sport och delvis på grund av detta har idrottsjournalistik valt ett underhållande sätt att skriva, där målet är att underhålla läsarna och erbjuda dem ämnen att diskutera (Mäkelä & Pirttimäki 2010:9). Medier fångar snabbt upp toppidrottarens framgångar både på och utanför fältet, och utöver att rapportera om idrottarens prestationer skapar medierna också förväntningar om deras framgångar (Mäkelä & Pirttimäki 2010:36). Enligt Niklasson (2011:11) det är betydelsefullt att notera att språkliga strategier inom sportjournalistik varierar starkt beroende på vilken idrott som behandlas.

Medier har många olika syften, bl.a. att informera, utbilda, underhålla, påverka åsikter, fördjupa kunskaper och skapa diskussion. Ett ytterligare viktigt syfte är att locka läsarens uppmärksamhet och få dem att läsa artiklar. Ofta använder nyheter ett specifikt sätt för att locka uppmärksamheten. Här kan vi konstatera hur bilder och rubriker spelar en central roll, särskilt inom konståkning där konstnärlig presentation är centrala element. Idrottstidskrifter utgår från olika perspektiv när de formar bilden av träning och sport. Idrottstidskrifter skapar en idealiserad bild av idrottare, medan allmänna tidningar också tar upp negativa aspekter hos träning och sport (Pyykkönen 1996:15). I tidningsartiklar rapporteras lika mycket om misslyckanden som om framgångar.

2.6 Sverige Television (SVT)

Sveriges Television (SVT) är Sveriges nationella public service-bolag för television och en central aktör inom svensk mediebransch. SVT:s uppdrag är att erbjuda högkvalitativt och mångsidigt innehåll som är tillgängligt för alla svenskar, oavsett geografisk plats eller ekonomisk ställning. SVT grundades 1956. Genom åren har SVT utvecklats och anpassat sig till förändrade tittarvanor och teknologiska framsteg för att fortsätta vara en ledande TV-aktör i Sverige. SVT är uppdelad i olika avdelningar och enheter som tillsammans arbetar för att producera och distribuera TV-program av hög kvalitet. SVT erbjuder flera kanaler och tjänster som täcker olika genrer och intresseområden, inklusive nyheter, kultur, underhållning, barnprogram och sport. Genom sina kanaler och tjänster strävar SVT efter att nå en bred publik och erbjuda relevant och varierat innehåll för alla tittare.

I fokus för denna studie står Sveriges Television (SVT) och dess sportsektion, dvs. SVT sport. SVT sport har en nyhetssida och inom den sektionen har jag riktat mig in på konståkning. Man kan välja vilken idrottsgren man är intresserad av och läsa SVT:s artiklar om den. SVT är en mångsidig nyhetskälla som erbjuder varierande artiklar om konståkning. Dessa artiklar presenterar sporten på ett

mångsidigt sätt och skapar intressanta kontraster mellan manliga och kvinnliga konståkare. SVT Sport använder olika rubriker, bilder och mångsidigt språk.

2.7 Josefin Taljegård och Andreas Nordebäck

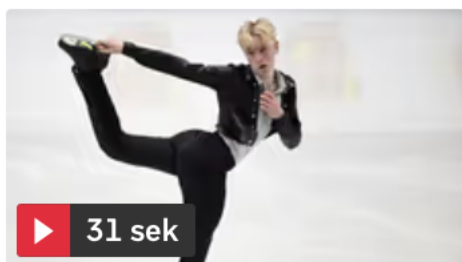
Josefin Taljegård är en svensk konståkare som föddes år 1995. Hon tävlar i damernas singleåkning och tränar i västra Frölunda konståkningsklubb. Efter succédebuten på VM år 2021 blev Taljegård mer känd. Där gjorde hon sitt personbästa och placerade sig på 15:e plats. Hon har vunnit två silvermedaljer och en bronsmedalj i Svenska mästerskapen, och dessutom har hon vunnit guld i Svenska mästerskapet år 2022 och 2024. (Svenska konståkningsförbundet.)

Andreas Nordebäck är en svensk konståkare född år 2004. Han tävlar i herrarnas singelåkning och började träna konståkning år 2008. Han tränar vid Förening Skating & Dance Academy. Nordebäck har vunnit svensk juniormästerskap två gånger och haft andra bra placeringar i juniortävlingar. År 2023 vann han sitt första svenska mästerskap och flyttade sig till seniortävlingarna. (Svenska konståkningsförbundet.)

3 Analys

I detta kapitel analyserar jag materialet och presenterar resultat. Först undersöker jag två artiklar av SVT om Andreas Nordebäck (artikel 1 och artikel 2). Sedan analyserar jag två artiklar om Josefin Taljegård (artikel 3 och artikel 4). Slutligen visar jag resultat som handlar om skillnader mellan dessa artiklar. De skribenter som har skrivit artiklarna 1 och 2 om Noderbäck heter Hannes Nyberg och Rani Amir medan artiklarna 3 och 4 om Josefin Taljegård är skrivna av Viktor Runsten och Rani Amir. Artikel 2 och 3 har med andra ord samma skribent. Alla fyra artiklar är från samma tävling, dvs. Europamästerskapen 2023. Analysen genomförs artikelvis och den går ut på att diskutera rubrik, intryck och ton, språk, jämförelse och förväntningar, intervju, bild och snabb sammanfattning. Dessa belyser jag med exempel.

3.1 Artikel 1 "Lyckad EM-debut för Andreas Nordebäck"

Rubriken är inspirerande och skapar förväntningar på en positiv läsoplevelse. Den väcker intresse och förväntningar hos läsaren. Det första intrycket som förmedlas är att Nordebäck har lyckats väl i tävlingen. "EM-debut" ger rubriken en inställning som gör att läsarna förstår att han tävlar för första gången i Europeiska mästerskapet, vilket är en stor framgång för den unga konståkaren. Rubriken är informativ och tar hänsyn till läsaren. Intrycket och tonen i artikel 1 är höjande och beundrande.

Artikel 1 använder mångsidigt språk och många beskrivande ord. Språket har en viktig betydelse för hur prestationen porträtteras. Skribenten vill förmedla ett positivt intryck och skapa en framgångsrik bild av Nordebäcks debut. Nordebäck beskrivs med adjektiven *svensken* och *18-årig*. Hans unga ålder nämns vilket betonar att inte har så mycket erfarenhet av Europamästerskapen. Adjektivet *svensken* betonar hans nationalitet, som är viktigt att nämna därför att han representerar Sverige. Hans åkning får också beundrande ton som exempel 1 och 2 visar.

- (1) en imponerande första insats i ett mästerskap.
- (2) Det blev en lyckad mästerskapsdebut för den 18-åriga.

Artikel 1 använder olika adjektiv och höjande formuleringar för att beskriva Nordebäcks tävlingsdebut. Beskrivningen av hans poäng ger intrycket av god teknisk kunskap som räckte till niondeplats. Exempel 3 skapar intrycket av någon form av vinst och exempel 4 förmedlar hans bra placering och skapar förväntningar för läsaren inför fredagens friprogram.

(3) Nordebäck belönades med poängen 75,98

(4) Det fria programmet avgörs på fredag. Dit tog sig de 24 främsta i det korta programmet.

Även om artikeln nämner en misslyckad landning i trippelaxel balanserar artikeln detta med en positiv framställning av hur Nordebäck återhämtade sig och genomförde resten av programmet enligt planen. Exempel 5 ger känslan av att skribenten mildrar misslyckanden och får dem att låta mindre. Skribenten vill visa att Nordebäck är motiverad och har kämpat för att nå en niondeplats. Jämförelser med andra åkare presenteras på ett informativt sätt utan att dra ned på Nordebäcks presentation. Uppgiften om att poängen blev aningen sämre än hans personbästa från hösten ger intrycket av att inget stort misslyckande har skett.

(5) en misslyckad landning i sin trippelaxel, men sedan genomförde han resten av programmet enligt plan.

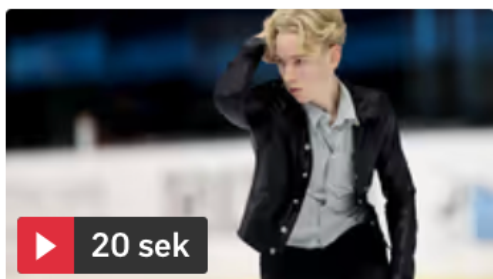
SVT har fått några kommentarer från Nordebäck snabbt efter kortprogrammet. Kommentarererna i exempel 6 belyser Nordebäcks inställning till tävlingen. Nordebäck nämner att erfarenheten att tävla i EM har varit stor. Han betonar att det är hans första gång och han är nöjd. Sättet hur han beskriver tävlingssituationen ger ett bra intryck av att tävlingen har varit rolig och något stort för honom.

(6) Det var en av de roligaste upplevelserna jag har varit med om. Jag kände verkligen av stämningen i ishallen och hur den skiljde sig från de tävlingar jag har varit på tidigare. Jag är nöjd med det jag gjorde, även om det var en liten miss på ett av hoppen så var helheten på en hög nivå. För att vara min debut så är jag väldigt nöjd med min insats.

Artikeln innehåller en bild på Andreas Nordebäck i en piruett som visar hans vighet. Som Hellborg (2010) konstaterade visar kvinnor oftare vighet, men kanske vill artikeln förstärka bilden av Nordebäcks kompetens och höja hans lyckade kortprogram.

Sammanfattningsvis har artikel 1 en övergripande positiv ton och ett intryck av att höja Nordebäcks EM-debut. Tonen förmedlar stolthet över hans presentation, vilket tydligt syns genom författarens ordval och beskrivningar. Artikel 1 använder höjande formuleringar om Nordebäck och vill lyfta fram Nordebäcks framgångsrika prestation.

3.2 Artikel 2 " Succédebut för Andreas Nordebäck- tog topp tio-placering' Mycket stolt"

Artikel 2 presenterar Andreas Nordebäcks friprogram i EM och sätter höga förväntningar genom den kraftfulla rubriken. Rubriken i sig signalerar en framgång och skapar förväntningar hos läsaren. Redan från början förmedlar artikeln en höjande känsla, kanske genom att reflektera över en framgångsrik debut som kommer att bli ihågkommen.

Artikel 2 använder mycket beskrivande adjektiv, såsom *lyckad, stark och mycket stolt*. Substantivet *Succé* förmedlar väldigt höjande ton. Adjektiven ger inte bara känslan av framgång utan även Nordebäcks starka närvaro inom konståkningsvärlden. Genom att betona hans status som i exempel 7 fördjupar bilden av Nordebäcks presentationer och ger läsarna en förståelse för hans betydelse inom den nationella konståkningsarenan. Artikel 2 tar upp att hans bra placering i tävlingen har positiva effekter på andra svenska konståkare. Exempel 8 visar att Nordebäck är framgångsrik och förväntningarna är stora.

(7) nyblivne svenske mästaren

(8) Vilket innebär att Sverige får två platser till nästa års EM

Artikel 2 beskriver tävlingen med exempel 9 vilket skapar en bild av hög nivå inom tävlingar för män. Exempelen 10 och 11 ger läsaren känslan att Nordebäck är noggrann och vet vad han gör.

(9) han tog sig vidare till den stora finalen

(10) Andra halvan gjorde till slut att 18-åringen sakta men säkert knep en topp tio placering

(11) Men i andra halvan av programmet satte svensken landningarna vilket gjorde att han klättrade på resultatlistan.

Artikel 2 ger känslan av att Nordebäck är motiverad och bestämd för att lyckas med sin tävlingskarriär, vilket kommer fram i exemplen 12 och 13. Artikel 2 vill också lyfta fram Nordebäcks tidigare prestationer och höja hans tidigare framgångsrika tävlingar, vilket exempel 14 visar.

(12) Nu blickar Nordebäck framåt

(13) Jag fick det jag var ute efter, det var huvudmålet

(14) Väl där fick den nyblivne svenske mästaren med en stark höst bakom sig, med medalj på tre internationella tävlingar, en jobbig start.

Positivt laddade ord och adjektiv används genom hela artikel 2. Sådana är *stora finalen, mycket stolt, stark höst bakom sig, tre medalj på tre internationella tävlingar, nyblivne svenska mästaren, klättrade på resultat listan, topp tio-placering* som alla vilka ger ett höjande intryck och effekt till hela artikel 2. Att artikel 2 inkluderar tekniska misslyckanden visar på en balanserad och realistisk redogörelse för Nordebäcks presentation. Beskrivningen *skakiga landningar* ger läsarna insikt i de utmaningar han mötte under programmet. Trots dessa hinder betonas Nordebäcks förmåga att resa sig och genomföra en imponerande andra halva av programmet. Utmaningar ger inte ett negativt intryck utan har en neutral innebörd i artikel 2. Ordet *men* vill tydligt markera övergång från utmaningar till framgångar och därigenom skapar en berättelse om motstånd. Exempel 15 ger bilden av en ung konståkare som har stresstolerans.

(15) Det var en fajt, jag började skakig, det var lite nerver men jag är nöjd att jag inte gav upp utan gjorde verkligen mitt bästa

Jämförelsen med andra åkare och särskilt vinnaren i tävlingen lägger till en global kontext till Nordebäcks presentation. Att en fransman vann sätter Nordebäcks presentation i en internationell ram och ger läsarna ett perspektiv på elitnivån inom konståkningen. Jämförelsen har ingen negativ bibetydelse. Den ger en realistisk bild till läsaren. Artikel 2 fokuserar på tekniska aspekter och informerar läsaren om poäng och tävlingsresultat. Artikel 2 har några korta intervjuer. Intervjudelen förmedlar en personlig dimension genom Nordebäcks egna ord. Exempel 16 visar på hans motivation och stolthet över att ha presterat sitt bästa. Exempel 17 visar också att han tar tävlingar på stort allvar och har framtida mål. Bilden i artikeln är från tävlingssituationen och visar överkroppen.

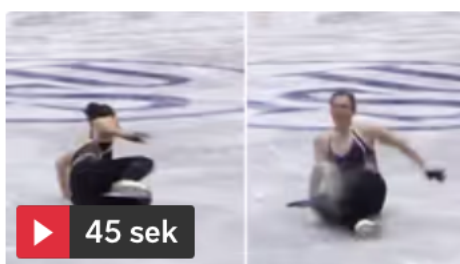
(16) mycket stolt över mig själv

(17) Jag ska hem och sedan är det nordiska mästerskapen nästa vecka, men det jag fokuserar mest på i år är junior-VM

Sammanfattningsvis skapar artikel 2 en fördjupad och mångsidig bild av Andreas Nordebäcks friprogram i EM. Den framhäver framgångar, belyser utmaningar, ger internationell kontext och visar på idrottarens personliga engagemang och mål. Artikel 2 lyckas nyansera språket och tonen. Artikel 2 ger ett positivt intryck för läsarna och skapar positiva förväntningar för Nordebäck. Den höjande och beundrande tonen av Nordebäcks prestation kommer väl fram i artikel 2.

3.3 Artikel 3 "Josefin Taljegård kvalificerade sig till det fria programmet"

Rubriken ger hopp till läsaren och förväntningar att kortprogrammet har gått bra. Artikel 3 ger en översikt om Taljegårds prestation i kortprogrammet under konståkningens EM år 2023. Texten inleds med en informativ rubrik som framhäver det positiva resultatet av Josefin Taljegårds prestation. Exempel 18 sätter en informativ ton genom att fokusera på hennes kvalificering.

(18) Josefin Taljegård lyckades kvalificera sig för det fria programmet

Artikel 3 är mycket informativt skriven och fokuserar på tekniska aspekter och poängen som Taljegård har fått. Exempel 19 låter neutralt och ger känslan av att programmet har varit tillfredställande men låter ändå inte speciellt överraskande och positiv om placering i tävlingen.

(19) I det korta programmet fick svenskan 55,53, vilket räckte till en tolfte plats.

Skribenten vill betona med ordet *svenskan* att Taljegård representerar Sverige. Skribenten beskriver att misslyckanden med trippel toeloop ledde till att hon tappade en hel del poäng. Exempel 20 får misstagen att låta mer dramatiska än det verkligen är. Exempel 21 ger känslan till läsaren att nästan allt har gått enligt plan. Ändå har programmet haft utmaningar. Artikel 3 fokuserar lite på negativa saker men håller tonen ändå neutral och uppmuntrande.

(20) hon tappade en hel del poäng

(21) Men efter det var det inte några större misstag från Taljegård, som utöver några mindre bra detaljer i framförallt landningarna, räddade programmet något.

Slutet av artikeln är viktigt och ger hopp till läsaren. En realistisk bild av Taljegårds program kommer fram i exempel 22. Exempel 23 ger intrycket av att allt är gjort nu och det gick som det gick och det viktigaste var att hon kan fortsätta tävla i friprogram. Fortsättningen i artikel 3 känns inte särskilt väntansfull och nästa tävling nämns snabbt i slutet som exempel 24 visar.

(22) Men mer än 55,53 skulle hon inte få från domarna.

(23) Det räckte trots allt till en finalbiljett.

(24) Fria programmet körs på lördag.

Sedan kommer artikel 3 till intervjun. Självtal har Taljegård inte varit helt nöjd med sitt kortprogram, vilket framgår av exempel 25 som återger vad hon säger i intervjun. Hon har fallit oftare än vanligt men ändå betonar hon sin förmåga att resa upp och göra sitt bästa. Hon anpassar sig bra till utmaningar och förblir hoppfull inför friprogrammet. Det finns ingen jämförelse med andra åkare. Hon jämför sig själv med sina andra tävlingar. Bilden i artikeln är dramatisk, negativ och fokuserar på misslyckanden. Artikel 3 har valt att presentera två bilder där hon faller i programmet. Bilderna ger ett negativt intryck till läsaren. Det finns skillnader i vad bilderna och rubriken vill framföra till läsaren.

(25) Jag brukar ju inte falla så ofta så det var en överraskning för mig själv, men jag var snabbt upp efter, jag släppte det och gick vidare till nästa moment. Resten tyckte jag var bra.

Det är klart att jag är missnöjd med just det men det är inte så mycket jag kan göra åt just nu.

Sammanfattningsvis är artikel 3 inte särskilt höjande. Den är mer neutral och fokuserar på tekniska aspekter. Artikeln har ett informativt sätt att beskriva Taljegårds program. Avslutningsvis informerar texten om det kommande fria programmet på lördag och håller läsarna engagerade i Taljegårds tävlingsresa.

3.4 Artikel 4 "Dubbla fall från Josefin Taljegård i EM-finalen"

Artikeln börjar starkt och fångar upp uppmärksamheten med rubriken. Redan från början sätts en negativ ton och läsaren förstår att Taljegård har misslyckats i EM. Språket i artikeln är negativt,

jämförande och nertryckande. Rubriken *Dubbla fall från Josefin Taljegård i EM-finalen* signalerar dramatik och motgång för konståkaren. Redan här sätts en negativ ton och artikeln lovar en rapport om Josefin Taljegårds presentation i EM-finalen.

Texten ger detaljer om Taljegårds framträdande, särskilt med fokus på de två fallen under friprogrammet. Artikel 4 förmedlar en känsla av misslyckande och besvikelse kring hennes prestation. De jämförande inslagen, särskilt med referens till hennes tidigare resultat som exempel 26 visar, förstärker bilden av en försämring i hennes presentation jämfört med tidigare år. Betoningen av misslyckat kortprogram kommer fram i exempel 27 där skribenten förklarar att Taljegård misslyckades igen vid samma hopp som i torsdagstävlingen. Skribenten ger känslan att hon kanske behöver mer träning med sin trippel toeloop.

(26) 2022 kom Taljegård på 14:e plats i EM

(27) Först vid en trippel toeloop (samma hopp som hon föll vid i torsdags) sedan vid en trippel axel.

Det som är värt att notera är jämförelsen mellan Taljegård själv och hennes tidigare resultat. Artikel 4 skriver om tekniska aspekter och nämner poängen från tävlingen, som tyvärr inte var så bra som tidigare. Läsaren får känslan av att misslyckandet var förväntat som vi ser i exempel 28. Exempel 29 visar att det inte är Taljegårds debuttävling och mer förväntades av henne. Artikel 4 nämner i slutet vem som har vunnit tävlingen.

(28) Fler fall och missar skulle det bli även i det fria programmet på lördagen.

(29) I sin andra EM-final föll 27-åringen två gånger inom kort tid, ungefär halvvägs in i programmet.

Även beskrivningen av Taljegårds intervju där hon uttrycker positivitet och motivation, förändrar inte den övergripande negativa tonen. Trots Taljegårds egen positiva inställning är artikeln formad för att betona de svårigheter hon mötte i tävlingen. Exempel 30 är från intervjun, där Taljegård berättar sin åsikt om tävlingen.

(30) Jag gick ut på isen och gav all min energi i programmet. Jag hade hoppats på bättre resultat men tar ändå med mig mycket positivt hem till träningshallen och förberedelserna inför nästa spännande tävling som är Nordics.

Bilderna som används i artikel 4 förstärker den dramatiska tonen och ger en visuell presentation av hennes utmaningar. Genom att inkludera bilderna på hennes ansikte förstärks den personliga och

emotionella aspekten. Den negativa tonen kommer från vissa meningar genom hela artikel 4, som exemplen 31–36 visar.

- (31) dubbla fall från Josefin Taljegård
- (32) fall på isen och i resultatlistan
- (33) resultat i det korta präglades av ett fall
- (34) flera fall och missar
- (35) föll två gånger inom kort tid
- (36) samma hopp som hon föll vid torsdags

Sammanfattningsvis presenterar artikeln en negativ bild av Taljegårds framträdande i EM-finalen och sätter tonen för utmaningarna och dramatiken som omger hennes presentation. Artikel 4 vill förmedla till läsaren att Taljegård har misslyckats i EM.

3.5 Skillnader i SVT:s rapportering om Andreas Nordebäck och Josefin Taljegård

När vi jämför SVT:s artiklar om Andreas Nordebäck och Josefin Taljegård framträder tydliga skillnader i rubrikerna. Rubrikerna om Nordebäck ger en övervägande positiv och upplyftande ton, vilket skapar förväntningar om positiva rapporter om hans tävlingsresultat. Å andra sidan har rubriker om Josefin Taljegård en mer blandad inställning. Rubriken *Dubbla fall från Josefin Taljegård* ger intrycket av ett misslyckande och en negativ händelse, medan rubriken *Josefin Taljegård kvalificerade sig till det fria programmet* har en mer hoppfull och informativ ton. Detta signalerar att Taljegård har lyckats gå vidare till en annan fas av tävlingen, men ger också en indikation om svårigheter hon mött under tävlingen. Som Mäkelä och Pirttimäki (2010) konstaterade vill idrottjournalistik underhålla och erbjuda läsarna ett ämne att diskutera. Rubriken informerar inte alltid om vad som verkligen har hänt, och syftet är mer att skapa förväntningar. En utmaning inom idrottstidskrifter är att formulera rubriker, och man måste nöja sig med klichéer, som Pyykkönen (1996) nämnde.

I analysen av språket i artiklarna om Nordebäck och Taljegård framkommer tydliga skillnader som påverkar hur läsarna uppfattar de båda konståkarna och deras prestationer. Som jag konstaterade tidigare är idrottjournalistik en del av masskommunikation där syftet har varit att rapportera sportresultat och berätta om idrottare (Mäkelä & Pirttimäki 2010:9). Artiklarna om Nordebäck präglas av en övervägande positiv ton och ett hyllande språk om Nordebäcks prestationer. Språket är mångsidigt och beskrivande ord skapar en levande bild av Nordebäcks debut. Även om båda skribenterna är manliga har de ändå använt ett mer mångsidigt språk när de analyserar Nordebäcks prestationer. Även artiklarna 2 och 3 är skrivna av Rani Amir, men deras ton och intryck är mycket

annorlunda. Det finns inte så många känsloladdade adjektiv, vilket Lund (2017) menade att kvinnliga journalister använder mer än manliga journalister. Genom att betona hans tidigare framgångar och den höjande effekt som hans tävlingsresultat har på den svenska konståkningsvärlden förmedlar artiklarna en känsla av framgång och förväntan inför hans framtida karriär. Vi hittar delar som hyllar Nordebäcks tekniska renhet och skicklighet genom språket, vilket Hellborg (2010) nämnde.

I båda artiklarna om Nordebäck nämner skribenten hans musikval till programmet. Kanske vill skribenten skapa en realistisk bild av tävlingssituationen och involvera läsarna mer. Läsarna kan få känslan av vilken typ av prestation Nordebäck har gjort och lyckats med. Å andra sidan är tonen och språket i artiklarna om Taljegård balanserade för att återspegla de utmaningar och svårigheter hon mött under tävlingen. Artiklarna om Taljegård är fokuserade på tekniska aspekter och använder ett mer informativt och mindre nyanserat språk. Det saknas en hyllande och beundrande ton i båda Taljegårds artiklar. Artiklarna 3 och 4 nämner hennes tidigare resultat mer frekvent och har en mer jämförande än höjande ton. I artiklarna beskrivs inte Taljegårds program i detalj, vilket lämnar läsaren med mindre information om tävlingarna. Programmusiken nämns inte alls i någon av artiklarna.

Bilderna i artiklarna har olika fokus och syfte. Andreas Nordebäck porträtteras i tävlingssituationer med positiva bilder som speglar hans skicklighet och talang som konståkare. I artikel 1 syns en bild av honom utföra en piruett som visar vighet, vilket är ovanligt för manliga konståkare som även Hellborg (2010) har varit inne på. Bilden syftar till att förmedla Nordebäcks framgångsrika prestation. Bilden i artikel 2 visar hans överkropp under en tävling, klädd i den vanliga tävlingsdräkten för manliga konståkare, svarta byxor och en kavajliknande skjorta. Josefin Taljegård porträtteras på ett annorlunda sätt. I artikel 3 visas bilder av henne fallande på isen, vilket representerar hennes misslyckanden under kortprogrammet. Även om artikeln fokuserar på hennes kvalificering till friprogrammet ger bilderna en negativ inställning som inte matchar artikelns innehåll. Dessutom bär Taljegård en mindre vanlig tävlingsdräkt för kvinnor, en byxdress. I dag är det vanligare att kvinnliga konståkare bär byxor, som även Viitanen (2021) konstaterar. I artikel 4 fortsätter trenden med bilder som visar misslyckanden, tillsammans med en bild som fångar hennes ansikte och ger intrycket av besvikelse. Som jag nämner i teoridelen har Hellborg (2010) konstaterat att kvinnliga idrottare zoomas oftast från midjan och uppåt och ansiktet på kvinnliga konståkare visas, vilket är fallet med bilderna i artikel 4. Trots framgångar i programmet skapar bilderna en annan bild av hennes prestation. Sammanfattningsvis ger bilderna väldigt olika intryck av Nordebäck och Taljegård. Bilderna påverkar läsarnas åsikter innan de hinner läsa artikeln. Bilderna utgör en stor del av det budskap som artiklarna vill förmedla.

Skillnaderna i hur Andreas Nordebäck och Josefin Taljegård porträtteras, både i text och bilder, kan delvis förklaras genom förväntningar, könsnormer och journalistiska perspektiv. Kvinnodominansen inom konståkning kan påverka hur manliga konståkare framställs, där medierna kan vilja lyfta fram

manliga konståkare som Nordebäck för att skapa intresse kring sporten och locka fler manliga utövare. Det finns också en skillnad i hur manliga och kvinnliga idrottare generellt porträtteras. Manliga idrottare tenderar att få mer uppmärksamhet för sina framgångar medan man hos kvinnliga idrottare oftare fokuserar på utmaningar och svårigheter. Journalistiska perspektiv kan också spela in på det sättet att manliga journalister kanske inte använder lika känsloladdat språk som kvinnliga journalister, vilket kan påverka hur artiklarna om Taljegård uppfattas och tolkas. Generellt sett finns det en tendens att hylla manliga idrottare och deras presentationer mer än kvinnliga konståkare, vilket kan synas i SVT:s artiklar om konståkning.

4 Sammanfattning och diskussion

I denna kandidatavhandling har jag analyserat hur manliga och kvinnliga konståkare porträtteras i medierna och vilka eventuella skillnader som finns dem emellan. Jag har analyserat artiklar om Anderas Nordebäck och Josefin Taljegård. Syftet med avhandlingen har varit att undersöka hur könsskillnader kan påverka språket och rapporteringen om idrottare inom konståkning. Som material har jag använt SVT:s artiklar om Andreas Nordebäck och Josefin Taljegård. Jag valde att analysera fyra artiklar från EM 2023. Speciellt fokuserar min kandidatavhandling på rubriker, ton, språk, intervjuer och användning av bilder. Temat har behandlats relativt mycket tidigare inom medieforskning men har inte analyserats närmare ur språklig synpunkt.

Resultaten visar på tydliga skillnader i hur de båda konståkarna porträtteras i medierna. Artiklarna om Nordebäck tenderar att ha en övervägande positiv och hyllande ton, medan artiklarna om Taljegård kan vara mer nedslående. Det finns också skillnader i hur intervjuer genomförs och hur bilder används för att representera de båda idrottarna. En orsak till annorlunda rapportering kan ha varit tävlingsprestation. Man kan också hitta könsrelaterade skillnader i rapporteringen. Min hypotes var att kvinnor och män beskrivs olika inom SVT:s artiklar om konståkning och resultaten visar att hypotesen kan verifieras.

Sammanfattningsvis bidrar denna avhandling till en ökad förståelse för hur könsskillnader kan påverka mediernas porträttering av idrottare och ger insikter som kan vara relevanta för fortsatta forskning inom området. Det är viktigt att notera att könsskillnader förmodligen inte är närvarande bara inom konståkning, utan även inom andra idrottsgrenar.

Framtida forskningsidéer kunde omfatta fördjupad analys av hur medierapportering förändras över tid och hur andra nyhetssidor skriver om konståkning eller någon annan idrottsgren. Man kan jämföra hur mediareportering om manliga och kvinnliga konståkare skiljer sig inom olika länder. På det sättet kan vi få en mer nyanserad bild av könsskillnader inom idrott och hur de uttrycks i medier som för sin del kan påverka samhällets syn på kön och idrott.

Litteratur

- Buskas, Tove, 2009: *Stil i fokus?* <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:222213/FULLTEXT01.pdf>
- Cassirer, Peter, 1979: *Stil, stilistik, stilanalys*. Stockholm: Almqvist & Wiksell.
- Choi, P.Y.L, 2000: *Femininity and the Physically Active Woman*. London: Routledge.
- Djerf-Pierre, Monika, 2003: *Journalistikens kön. Fältets struktur och logik under 1900-talet*. Kvinnovetenskaplig Tidskrift 2.03.
<https://ojs.uu.se/index.php/tgv/article/viewFile/2283/2038>
- Fuller, Linda K, 2006: *Sport, rhetoric, and gender: historical perspectives and media representations*. New York: Palgrave Macmillan.
- Nyberg, Hannes, 2023: *Lyckad EM-debut för Andreas Nordebäck*.
<https://www.svt.se/sport/konstakning/konstakning-anderas-nordeback>. Hämtad 26 januari 2023.
- Hellborg, Anna Maria, 2010: *Konståkning ur ett genusperspektiv*. Malmö högskola.
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1489254/FULLTEXT01.pdf>
- ISU = International skating union 2023: *Technical panel handbook*.
<https://www.isu.org/figure-skating/rules/sandp-handbooks-faq/31570-technical-panel-handbook-1/file>
- Lagerholm, Per, 2008: *Stilistik*. Lund: Studentlitteratur.
- Lagus, Johanna & Eriksson, Sandra, 2020: *Skillnaden i porträttering av kvinnliga och manliga idrottare i svensk populär media*. Gymnastik- och idrottshögskolan.
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1537327/FULLTEXT02.pdf>
- Lund, Josefin, 2017: *Vackra damer och förtjusande gasrespons: Värderande adjektiv ur ett genusperspektiv*. Halmstad University. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1115087/FULLTEXT02.pdf>
- Melin, Lars & Lange, Sven, 2000: *Att analysera text*. Tredje upplagan. Lund: Studentlitteratur.
- Mäkelä, Kalle & Pirttimäki, Olli, 2010: *Median ja urheilun välinen suhde*.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/22575/Makela_Pirttimaki.pdf?sequence=
- Niklasson, Caroline, 2011: *Sista sträckan kvar innan mållinjen kan korsas*. Södertorns högskola. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:422163/FULLTEXT01.pdf>

Olympiakomitea. <https://www.olympiakomitea.fi/huippu-urheilu/huippu-urheilutietoa/olympialajit/talvilajit/taitoluistelu/>

Pyykkönen, Teijo, 1996: *Liikunta aikakauslehtien vankina*. Helsingfors: Liikuntatieteellinen seura.

Rani Amir, 2024: *Josefin Taljegård kvalificerade sig till det fria programmet*.

<https://www.svt.se/sport/konstakning/josefin-taljegard-kvalificerade-sig-till-det-fria-programmet>. Hämtad 26.1.2024.

Rani Amir, 2024: *Succédebut för Andreas Nordebäck- tog topp tio-placering: "Mycket stolt"*.

<https://www.svt.se/sport/konstakning/succedebut-for-andreas-nordeback-tog-topp-tio-placering-mycket-stolt>. Hämtad 26.1. 2024.

STTL = Suomen Taitoluisteluliitto ry. <https://www.stll.fi/liitto/historia/>

Svenska konståkningsförbundet. <https://www.skatesweden.se/var-verksamhet>

SVT = Sveriges Television. <https://www.svt.se/>.

[SVT historia. https://omoss.svt.se/svts-roll/svts-historia.html](https://omoss.svt.se/svts-roll/svts-historia.html)

[SVT kanaler och tjänster. https://omoss.svt.se/svts-roll/kanaler-och-tjanster.html](https://omoss.svt.se/svts-roll/kanaler-och-tjanster.html)

[SVT organisation. https://omoss.svt.se/svts-roll/organisation.html](https://omoss.svt.se/svts-roll/organisation.html)

Viitanen, Kaisa, 2021: *Helmat heiluen ja lahkeet lepattaen uuteen kauteen. Suomen*

taitoluisteluliiton ajankohtaismedia. <https://www.skatingfinland.fi/kiss-cry/tietoa-lajista/taitoluistelun-kilpailuasumuutokset/>

Runsten, Viktor 2024: *Dubbla fall från Josefin Taljegård i EM-finalen*.

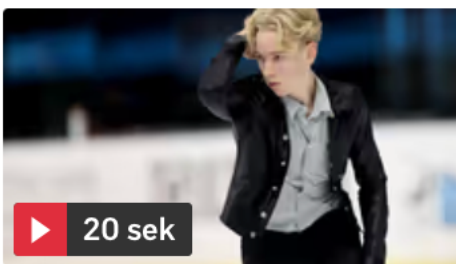
<https://www.svt.se/sport/konstakning/konstaknings-em-fritt-program>. Hämtad 26.1.2024.

Bilagor

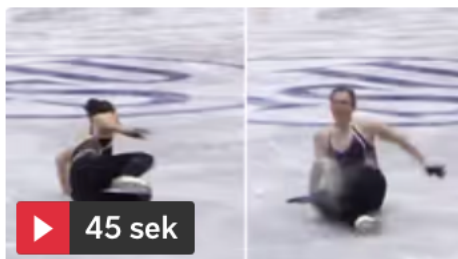
Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

